

ה"בשעה

ושוקלין עונות אדם עם זכויותיו אין מחשבין עליו עון שחטא

בו תחלה ולא שני אלא משלישי ואילך אם נמצאו עונותיו משלישי ואילך מרובין על זכויותיו אותם שתי עונות מצטרפים ודנין אותו על הכל. ואם נמצאו זכויותיו כנגד עונותיו אשר מעון שלישי ואילך מעבירים כל עונותיו ראשון ראשון. לפי שהשלישי נחשב ראשון שכבר נמחלו השנים. וכן הרביעי הרי הוא ראשון שכבר נמחל השלישי. וכן עד סופן.

תשובה

תלוז

הוא המכוון את דרכו של האדם. גם החטא התחיל עם רצון להתרחק ולהטוא. כי אין אדם חוטא בלי רצון. אנהנו ממציאים לעצמנו אמתלאות רבות על הרפיון בעבודה ועל הכשלון בחטא. כאשר שואלים משהו איך הוא מצליח בלימודו והוא מסבב עיניו השמימה ואומר „צריך סיעתא דשמיא“ — מהי עומק כוונתו? הוא עשה את שלו. רק הסיעתא דשמיא התעכבה משום מה, ולכן לא הצליח כל כך — כלומר: הרשב"ע אשם באי-הצלחתו. „בא לטהר — מסייעין אותו, בא לטמא — פותחין לו“ (יומא לח, ע"ב). הכל